

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมทรัพยากรธรณี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๔ และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๔๗ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และพันธกิจ การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง อำนาจหน้าที่ ความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม ขอบเขตการปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ การประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน และเพื่อให้ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน หน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและมีความเข้าใจ ยอมรับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

คำนิยาม

“การตรวจสอบภายใน” หมายถึง กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของกรมทรัพยากรธรณีให้ดีขึ้น ช่วยให้การดำเนินงานของกรมทรัพยากรธรณีบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินผลและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

“มาตรฐานการตรวจสอบภายใน” หมายถึง กรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในมีผลการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือ และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

“จริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน” หมายถึง การประพฤติตนของผู้ตรวจสอบภายใน ภายใต้กรอบความประพฤติที่ดีงามในอันที่จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ

“การบริการให้ความเชื่อมั่น” หมายถึง การตรวจสอบหลักฐานต่างๆ อย่างเที่ยงธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลอย่างอิสระ โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยงานในสังกัดกรมทรัพยากรธรณี

“การบริการให้คำปรึกษา” หมายถึง การบริการให้คำปรึกษา แนะนำ และบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยลักษณะงานและขอบเขตของงาน โดยจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้รับบริการและมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับหน่วยงานในสังกัดกรมทรัพยากรธรณี โดยการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยงานในสังกัดกรมทรัพยากรธรณีให้ดีขึ้น

“ส่วนราชการ” หมายถึง กรมทรัพยากรธรณี

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายถึง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

“หน่วยตรวจสอบภายใน” หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

“ผู้ตรวจสอบภายใน” หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ตรวจสอบภายใน

“หน่วยรับตรวจ” หมายถึง หน่วยงานภายในกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์

๑. วัตถุประสงค์และพันธกิจของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

๑.๑ วัตถุประสงค์

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในกรม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรม รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดี โดยมีอำนาจหน้าที่

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของกรม

(๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ พันธกิจ

(๑) ตรวจสอบ กำกับดูแลให้เกิดความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำกับหน่วยรับตรวจและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์กร

(๓) สนับสนุนให้หน่วยรับตรวจมีการบริหารจัดการความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่ดี เพื่อลดความเสี่ยงขององค์กร

(๔) ติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจตามข้อเสนอแนะ

๒. การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วย

(๑) มาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

(๒) หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

(๓) จรรยาบรรณการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

(๔) คู่มือหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๓. อำนาจหน้าที่

๓.๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ให้หลักประกันในการสอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจอย่างเที่ยงธรรม เพื่อนำมาประเมินผลอย่างเป็นอิสระ ในกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลของส่วนราชการ โดยมีอำนาจในการเข้าถึงบุคคล ข้อมูล เอกสาร ทรัพย์สิน และการดำเนินการกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการสอบถาม ขอคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่ตรวจสอบ

๓.๒ กลุ่มตรวจสอบภายในมีหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง หรือแก้ไขระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

๓.๓ ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานโดยปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานตรวจสอบและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ รวมทั้งไม่มีส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบหรือไม่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของส่วนราชการในกิจกรรมที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องตรวจสอบหรือประเมินผล และไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใดๆ ของส่วนราชการ อันอาจมีผลต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

๔. ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมทรัพยากรธรณี มีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมทรัพยากรธรณี และไม่มอบอำนาจในการบังคับบัญชาและดูแลงานของผู้ตรวจสอบภายในให้ผู้อื่นได้ การรายงานตรงต่ออธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสามารถดำเนินไปได้อย่างเต็มที่ตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในควรปราศจากการแทรกแซง ทั้งในเรื่องการกำหนดขอบเขตการตรวจสอบ การปฏิบัติงานตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบ

๕. ขอบเขตของการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบระบบการทำงานต่างๆ การวิเคราะห์ รวมทั้งการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานของรัฐรวมถึง

(๑) ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ เสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

(๒) สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ตรวจสอบความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขต่างๆ ทางการเงิน การบัญชี และรายงานทางการเงิน

(๔) ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

(๕) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเน้นถึงความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน

(๖) ตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องและเชื่อถือได้ของระบบและข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ รวมทั้งระบบการเข้าถึงข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

(๗) ตรวจสอบการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการรับ – จ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์

(๘) วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

(๙) ติดตามผลการตรวจสอบ ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

(๑๐) ตรวจสอบกรณีพิเศษและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมทรัพยากรธรณีนอกเหนือจากแผนการตรวจสอบประจำปี

๖. หน้าที่ความรับผิดชอบ

(๑) กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมทรัพยากรธรณี โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของกิจกรรม การบริหารความเสี่ยง และความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของกรมทรัพยากรธรณี

(๒) จัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ตามเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง กำหนด

(๓) จัดทำกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แผนการตรวจสอบภายในทั้งแผนระยะยาวและแผนประจำปี เสนอต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในเดือนกันยายน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

(๔) ปฏิบัติงานตรวจสอบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและคู่มือ/แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง กรณีไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

(๕) เสนอรายงานผลการตรวจสอบตามข้อเท็จจริง รวมทั้งประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญ ข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงแก้ไขที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ให้อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีทราบและพิจารณาสั่งการภายใน ๒ เดือนนับจากวันที่ปิดตรวจกับหน่วยรับตรวจแล้ว

(๖) ติดตามผลการตรวจสอบ ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

(๗) ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจและผู้เกี่ยวข้อง

(๘) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

(๙) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี นอกเหนือจากแผนการตรวจสอบที่อนุมัติแล้วได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องเป็นงานในหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน และไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมหรือมีส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

๗. การประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมทรัพยากรธรณี จัดให้มีการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในตามรูปแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด ประกอบด้วย

(๑) การประเมินผลจากภายใน ดำเนินการเป็นประจำทุกปี ด้วยวิธีการประเมินผล ๒ รูปแบบ ได้แก่

(๑.๑) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ตามรูปแบบและวิธีการที่ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในกำหนด

(๑.๒) การประเมินตนเองเป็นระยะ ตามรูปแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนด โดยผู้ตรวจสอบภายในที่ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในมอบหมาย

(๒) การประเมินผลจากภายนอก ดำเนินการโดยบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งเป็นผู้ประเมินจากภายนอกที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นอิสระตามระยะเวลา รูปแบบและหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด

(๓) รายงานผลการประเมินต่ออธิบดีกรมทรัพยากรธรณีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๘. หน้าที่ของหน่วยรับตรวจ

- (๑) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน
  - (๒) จัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะตรวจสอบได้
  - (๓) จัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสารประกอบรายการบัญชีพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบได้
  - (๔) จัดให้มีระบบการเก็บเอกสารในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและครบถ้วน
  - (๕) ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่างๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน
  - (๖) ปฏิบัติตามข้อทักท้วง และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องต่างๆ ที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐสั่งให้ปฏิบัติ
- กรณีเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจกระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติ หรือละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานอธิบดีกรมทรัพย์ากรกรณีพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

๙. มาตรฐานจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในจะประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กรอบความประพฤติที่ต้งาม ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการ และกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และพึงยึดถือตามหลักปฏิบัติ ดังนี้

๑. ความซื่อสัตย์ (Integrity)

ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องในการกระทำที่ขัดต่อกฎหมาย หรือไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำที่อาจนำความเสื่อมเสียมาสู่วิชาชีพการตรวจสอบภายใน หรือต่อหน่วยงาน

๒. ความเที่ยงธรรม (Objectivity)

ผู้ตรวจสอบภายในต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่เรียกรับหรือรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดทั้งทางตรงทางอ้อมจากหน่วยรับตรวจ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความลำเอียงและไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตนหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างเที่ยงธรรม

๓. การปกปิดความลับ (Confidentiality)

ผู้ตรวจสอบภายในต้องเคารพคุณค่าและสิทธิของผู้เป็นเจ้าของในข้อมูลที่ได้รับ ด้วยการรักษาข้อมูลต่างๆ และไม่เปิดเผยข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติงานโดยปราศจากอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสม รวมถึงไม่นำไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง

๔. ความสามารถในหน้าที่ (Competency)

ผู้ตรวจสอบภายในต้องพัฒนาศักยภาพของตนเอง รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการให้บริการอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง และปฏิบัติหน้าที่เฉพาะส่วนที่ตนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานเท่านั้น

กฎบัตรของกลุ่มตรวจสอบภายในฉบับนี้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติ
(นางอรนุช หล่อเพ็ญศรี)
อธิบดีกรมทรัพย์ากรกรณี